

www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

Research Article / Araştırma Makalesi

ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY

An Analysis of Yaşar Kemal's Narrative of Köroğlu's Emergence in Light of Lord Raglan's Traditional Heroic Model

Yaşar Kemal'in Köroğlunun Meydana Çıkışı Anlatısının Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbına Göre İncelenmesi

Emre Dağışan* - Bilginç Eyan**

Abstract: The story entitled Köroğlunun Ortaya Çıkışı, which forms the first narrative in Yaşar Kemal's book Üç Anadolu Efsanesi first published in 1967 constitutes a highly significant and rare example of how works belonging to traditional narrative forms are reinterpreted by contemporary writers. The fact that ancient narratives still find a place in contemporary readings serves, on the one hand, to present reflections of the Turkish traditional hero archetype, whilst on the other hand acting as a bridge between contemporary and traditional narratives, thereby defining the paradigmatic boundaries of the hero typology in Turkish narratives from the past to the present. The heroic characteristics of Köroğlu, as depicted in Yaşar Kemal's work Üç Anadolu Efsanesi, present an example of a significant Turkish heroic prototype along this line stretching from the past to the future. Consequently, the evaluation of Köroğlu in Üç Anadolu Efsanesi, particularly within the framework of Lord Raglan's 'Traditional Hero's Heart' and the relevant criteria, will reveal significant insights regarding the distinct aspects of local Turkish narratives both in their traditional and epic forms as well as their contemporary versions in comparison with Western sources. The elements examined in this context also provide ample scope for exploring the stylistic variations found in local Turkish narratives. This study, which focuses on the assessment of Köroğlu the main protagonist of the narrative Köroğlu'nun Meydana Çıkışı in accordance with Lord Raglan's traditional hero archetype, aims to highlight the similarities and differences between the contemporary and modern manifestations of the hero archetype in local narratives and those found in Western narratives.

Keywords: Turkish Literature, Köroğlu, Yaşar Kemal, Lord Raglan, The Traditional Hero Archetype

* Corresponding Author: Asst. Prof. Dr., Kafkas University, Dede Korkut Education Faculty, Department of Turkish and Social Sciences Education

Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3200-6602>

emredagasan_25@hotmail.com

** Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü

Asst. Prof. Dr., Kafkas University, Dede Korkut Education Faculty, Department of Turkish and Social Sciences Education

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8127-661X>

Bilgince.eyan@kafkas.edu.tr

Cite as/ Atıf: Dağışan, E. & Eyan, B. (2026). An analysis of Yaşar Kemal's narrative of Köroğlu's emergence in light of Lord Raglan's traditional heroic model / Yaşar Kemal'in Köroğlunun meydana çıkışı anlatısının Lord Raglan'ın geleneksel kahraman kalıbına göre incelenmesi. *Turkish Studies- Language and Literature*, 21(3), 5037-5061. Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.94277>

Received/Geliş: 05 May/Mayıs 2026

Accepted/Kabul: 20 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 25 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

Öz: Yaşar Kemal'in ilk olarak 1967 yılında yayımladığı *Üç Anadolu Efsanesi* adlı kitabının ilk anlatısı olan *Köroğlu'nun Meydana Çıkışı* başlıklı eser, geleneksel anlatı formlarına ait ürünlerin, çağdaş yazarlar tarafından tekrar ele alınışı bağlamında oldukça önemli ve nadir bir örnek oluşturmaktadır. Kadim anlatıların, çağdaş okumalarda kendine hâla yer buluyor olması, bir yandan Türk geleneksel kahraman kalıbına ait izdüşümler sunarken bir yandan da çağdaş ile geleneksel anlatılar arasında köprü işlevi görmekte ve Türk anlatılarındaki kahraman tipolojisinin geçmişten günümüze doğru paradigmatik sınırlarını belirlemektedir. Yaşar Kemal'in *Üç Anadolu Efsanesi* adlı eserinde yer alan Köroğlu'nun kahraman özellikleri, bu doğrultuda geçmiş ve gelecek arasında uzanan çizgide önemli bir Türk kahraman prototipinin örneklemine sunmaktadır. Dolayısıyla *Üç Anadolu Efsanesi*'ndeki Köroğlu'nun özellikle Lord Raglan'ın "Geleneksel Kahraman Kalıbı" çerçevesinde ilgili puanlar ile değerlendirilmesi, yerel Türk anlatılarının hem geleneksel ve epik hem de çağdaş versiyonlarındaki görünümünün Batılı kaynaklar ile olan farklı yönlerinin tespit edilmesi hususunda önemli belirtiler ortaya koyacaktır. Bu doğrultuda ele alınan unsurlar aynı zamanda yerel Türk anlatılarına ait kalıpsal farklılıklar açısından birçok uzam oluşturmaktadır. *Köroğlu'nun Meydana Çıkışı* anlatısındaki ana kahraman Köroğlu'nun, Lord Raglan'ın geleneksel kahraman kalıbı doğrultusunda değerlendirilmesini esas alan bu çalışma, yerel anlatılardaki kahraman kalıbının çağdaş ve modern ile sentezleşmiş görünümlerinin Batılı anlatılar ile olan benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Edebiyatı, Köroğlu, Yaşar Kemal, Lord Raglan, Geleneksel Kahraman Kalıbı

Structured Abstract:

Historical transformation demonstrates that the Turkish epic tradition has changed not only in terms of content, but also in terms of its functional and geographical scope. Within this transformation, the K roĖlu Epic stands out as one of the most widespread and striking examples of Turkish oral culture. The fact that the K roĖlu Epic survives in various forms across this vast region highlights its dynamic nature within oral culture. K roĖlu narratives do not exhibit a fixed structure; by the very nature of the oral tradition, they contain variations. Echoes of the K roĖlu narratives have undoubtedly found their way into contemporary narratives as well. In particular, within contemporary fictional narratives that draw heavily on folklore, motifs and echoes of the K roĖlu Epic which consistently bear the strong imprint of traditional narrative forms serve as a distinct element that adds aestheticism to the narrative. Among the writers who stand out in this regard, the artist Yaşar Kemal, who draws heavily on folklore, is certainly at the forefront. In particular, Yaşar Kemal, who confronts the reader with intense reflections of K roĖlu in the 'Ince Memed' series, has produced a significant work in his book titled 'Three Anatolian Legends', concerning the modern-day retelling of the K roĖlu, Alageyik and Karacaoğlan narratives. In the section of the book devoted to K roĖlu, the artist examines the hero's emergence; in this context, by shaping K roĖlu through three foam motifs, he sheds light. This study pioneered the academic examination of the epic and marked a significant turning point in folklore research. Since then, the K roĖlu Epic has been examined by various disciplines and studied from diverse perspectives in the fields of literature, history, sociology and folklore. This study will also examine the characteristics of K roĖlu as depicted in Yaşar Kemal's work K roĖlunun Ortaya  ıkışı, evaluating them within the context of Lord Raglan's traditional hero archetype. Elements such as rebirth, the transfer of sacred power (the concept of 'kut'), the horse motif and the emphasis on collective identity, as seen in the K roĖlu narrative, indicate that Turkish epics have developed a distinct hero typology. Thus, we see that the hero is positioned not merely as an individual figure, but also as the bearer and representative of social values. Consequently, K roĖlu is directly linked to collective consciousness and cultural continuity, differing from the individual-centred conception of the hero found in classical Western mythology. The findings once again highlight the problematic nature of accepting traditional heroic patterns as a universal criterion. In this context, the need to develop original theoretical approaches grounded in their own cultural context emerges when evaluating Turkish epics. In conclusion, this analysis, conducted through the lens of Yaşar Kemal's narrative, brings to light both the transformation of traditional narratives within modern literature and the unique heroic structure of the Turkish epic tradition. In this study, the narrative in question has been evaluated within the framework of the traditional hero archetype of Lord Raglan; the findings reveal that K roĖlu conforms to this model only to a limited extent, and consequently, whilst some elements of the hero archetype find a direct counterpart in the narrative, others are reflected indirectly within the framework of elements specific to the Turkish narrative tradition. However, the fact that a significant portion of the model is absent from the narrative demonstrates that Western-centric hero archetypes cannot fully account for the structural characteristics of the Turkish epic tradition. The Turkish epic tradition represents a significant field that has taken shape within the dynamic structure of oral culture and reflects the historical, cultural and mythological heritage of societies in a multi-layered narrative form. In this context, the K roĖlu Epic attracts attention not only for its widespread popularity and rich variety of versions, but also for its ability to be reinterpreted across different periods and adapted into contemporary narratives. Indeed, the narrative "K roĖlu's Emergence", penned by Yaşar Kemal, serves as a significant example of how traditional epic material can be reimagined through a modern literary interpretation. The results of the study show that, according to Lord Raglan's scoring system, the hero in Yaşar Kemal's retelling of K roĖlu which serves as an example of traditional texts being reworked by a modern artist received a very low score. Consequently, it becomes clear once again that Lord Raglan's hero archetype is not in harmony with Turkish narratives, and this criterion once more highlights the originality of the hero archetype in traditional Turkish narratives. On the other hand, the classification of K roĖlu within the context of Lord Raglan's theory, as presented in Yaşar Kemal's book, serves as a significant example demonstrating that the continuity of the narrative line in terms of the hero's characteristics remains unbroken even in the modern manifestations of traditional Turkish narratives.

Keywords: T rkish Literature, K roĖlu, Yaşar Kemal, Lord Raglan, The Traditional Hero Archetype

الملخص المنظم:

يُظهر التحول التاريخي أن التقليد الملحمي التركي قد تغير ليس فقط من حيث المضمون، بل أيضاً من حيث وظيفته ونطاقه الجغرافي. وفي إطار هذا التحول، تبرز ملحمة كوروغلو كأحدى أكثر الأمثلة انتشاراً وإثارة في الثقافة الشفهية التركية. إن استمرار ملحمة كوروغلو بأشكال مختلفة عبر هذه الرقعة الواسعة يبرز طبيعتها الديناميكية داخل الثقافة الشفهية. ولا تتسم روايات كوروغلو ببنية ثابتة؛ إذ إنها بطبيعتها الشفهية تحتوي على تنويعات. ولا شك أن أصداً روايات كوروغلو قد وجدت طريقها إلى السرديات المعاصرة أيضاً. وعلى وجه الخصوص، في السرديات التخيلية الحديثة التي تستند بكثافة إلى الفولكلور، تشكل الرموز والأصداً المستمدة من ملحمة كوروغلو، والتي تحمل باستمرار بصمة قوية من أشكال السرد التقليدي، عنصراً مميزاً يضيف جمالية إلى النص. ومن بين الكتاب الذين يبرزون في هذا الصدد، يأتي الفنان يشار كمال في المقدمة، إذ يستند بكثافة إلى الفولكلور. ولا سيما في سلسلة *نجه ممد*، حيث يواجه القارئ بانعكاسات مكثفة لكوروغلو، كما قدم عملاً مهماً في كتابه *ثلاث أساطير أناضولية*، الذي تناول فيه إعادة سرد حديثة لقصص كوروغلو، الألاجبيك، وكاراجاغلان. وفي القسم المخصص لكوروغلو، يتناول الفنان ظهور البطل؛ وفي هذا السياق، ومن خلال تشكيل كوروغلو عبر ثلاثة رموز رغوية، يسلط الضوء. لقد شكلت هذه الدراسة الريادة في الفحص الأكاديمي للملحمة ومثلت نقطة تحول مهمة في أبحاث الفولكلور. ومنذ ذلك الحين، تم تناول ملحمة كوروغلو من قبل تخصصات مختلفة ودُرست من زوايا متعددة في مجالات الأدب والتاريخ وعلم الاجتماع والفولكلور. وستتناول هذه الدراسة أيضاً خصائص كوروغلو كما صورها يشار كمال في عمله *ظهور كوروغلو*، مع تقييمها في إطار النموذج التقليدي للبطل عند لورد راغلان. إن عناصر مثل الولادة الجديدة، انتقال القوة المقدسة (مفهوم *كوت*)، رمز الحصان، والتأكيد على الهوية الجماعية، كما تظهر في رواية كوروغلو، تشير إلى أن الملاحم التركية قد طوّرت نمطاً بطولياً مميزاً. وهكذا نرى أن البطل لا يُوضع كشخصية فردية فحسب، بل أيضاً كحامل وممثل للقيم الاجتماعية. ومن ثم، يرتبط كوروغلو ارتباطاً مباشراً بالوعي الجمعي والاستمرارية الثقافية، وهو ما يختلف عن التصور الفردي للبطل في الأساطير الغربية الكلاسيكية. وتبرز النتائج مرة أخرى إشكالية قبول الأنماط البطولية التقليدية كمعيار عالمي. وفي هذا السياق، تظهر الحاجة إلى تطوير مقاربات، نظرية أصيلة تستند إلى سياقاتها الثقافية الخاصة عند تقييم الملاحم التركية. وفي الختام، يكشف هذا التحليل، من خلال عدسة سرد يشار كمال عن كل من تحول السرديات التقليدية داخل الأدب الحديث والبنية البطولية الفريدة للتقليد الملحمي التركي. وقد تم تقييم السرد المعني في إطار النموذج التقليدي للبطل عند لورد راغلان؛ وتُظهر النتائج أن كوروغلو يتوافق مع هذا النموذج بدرجة محدودة فقط، وبالتالي، في حين أن بعض عناصر النموذج البطولي تجد نظيراً مباشراً في السرد، فإن عناصر أخرى تتعكس بشكل غير مباشر ضمن إطار عناصر خاصة بالتقليد السردى التركي. ومع ذلك، فإن غياب جزء كبير من النموذج عن السرد يبيّن أن النماذج البطولية المتمركزة على الغرب لا يمكنها أن تفسر بشكل كامل الخصائص البنيوية للتقليد الملحمي التركي. ويمثل التقليد الملحمي التركي مجالاً مهماً تشكل ضمن البنية الديناميكية للثقافة الشفهية ويعكس التراث التاريخي والثقافي والأسطوري للمجتمعات في شكل سردي متعدد الطبقات. وفي هذا السياق، تجذب ملحمة كوروغلو الانتباه ليس فقط لشعبيتها الواسعة وتنوع نسخها الغني، بل أيضاً لقدرتها على إعادة التفسير عبر فترات مختلفة والتكيف مع السرديات المعاصرة. وفي الواقع، يُعد السرد *ظهور كوروغلو* الذي كتبه يشار كمال مثلاً مهماً على كيفية إعادة تخيل المادة الملحمية التقليدية من خلال تفسير أدبي حديث. وتُظهر نتائج الدراسة أنه وفقاً لنظام النقاط عند لورد راغلان، حصل البطل في إعادة سرد يشار كمال لكوروغلو، والتي تمثل مثلاً على إعادة صياغة النصوص التقليدية من قبل فنان حديث، على درجة منخفضة جداً. ومن ثم، يتضح مرة أخرى أن النموذج البطولي عند لورد راغلان لا ينسجم مع السرديات التركية، ويبرز هذا المعيار مرة أخرى أصالة النموذج البطولي في السرديات التركية التقليدية. ومن ناحية أخرى، فإن تصنيف كوروغلو في إطار نظرية لورد راغلان، كما ورد في كتاب يشار كمال، يمثل مثلاً مهماً يبيّن أن استمرارية الخط السردى من حيث خصائص البطل تبقى غير منقطعة حتى في التجليات الحديثة للسرديات التركية التقليدية.

الكلمات المفتاحية: الأدب التركي، كوروغلو، يشار كمال، لورد راغلان، النموذج التقليدي للبطل

Résumé Structuré:

La transformation historique montre que la tradition épique turque a changé non seulement en termes de contenu, mais aussi en termes de fonction et de portée géographique. Dans ce processus de transformation, l'épopée de Köroğlu se distingue comme l'un des exemples les plus répandus et les plus marquants de la culture orale turque. Le fait que l'épopée de Köroğlu subsiste sous diverses formes à travers cette vaste région met en évidence sa nature dynamique au sein de la culture orale. Les récits de Köroğlu ne présentent pas une structure fixe ; par la nature même de la tradition orale, ils comportent des variations. Les échos des récits de Köroğlu se sont sans aucun doute infiltrés dans les récits contemporains également. En particulier, dans les récits fictionnels modernes qui s'appuient fortement sur le folklore, les motifs et les échos de l'épopée de Köroğlu, qui portent constamment l'empreinte forte des formes narratives traditionnelles, constituent un élément distinct qui ajoute une dimension esthétique au récit. Parmi les écrivains qui se distinguent à cet égard, l'artiste Yaşar Kemal, qui puise abondamment dans le folklore, occupe incontestablement une place de premier plan. En particulier, Yaşar Kemal, qui confronte le lecteur à des reflets intenses de Köroğlu dans la série *İnce Memed*, a produit une œuvre significative dans son livre intitulé *Trois légendes anatoliennes*, concernant la réécriture moderne des récits de Köroğlu, Alageyik et Karacaoğlan. Dans la section du livre consacrée à Köroğlu, l'artiste examine l'émergence du héros ; dans ce contexte, en façonnant Köroğlu à travers trois motifs de mousse, il apporte un éclairage. Cette étude a ouvert la voie à l'examen académique de l'épopée et a marqué un tournant important dans la recherche folklorique. Depuis lors, l'épopée de Köroğlu a été étudiée par diverses disciplines

et analysée sous des perspectives multiples dans les domaines de la littérature, de l'histoire, de la sociologie et du folklore. Cette étude examinera également les caractéristiques de Köroğlu telles que décrites dans l'œuvre de Yaşar Kemal *L'émergence de Köroğlu*, en les évaluant dans le cadre de l'archétype traditionnel du héros de Lord Raglan. Des éléments tels que la renaissance, le transfert du pouvoir sacré (le concept de *kut*), le motif du cheval et l'accent mis sur l'identité collective, tels qu'ils apparaissent dans le récit de Köroğlu, indiquent que les épopées turques ont développé une typologie héroïque distincte. Ainsi, nous voyons que le héros est placé non seulement comme une figure individuelle, mais aussi comme le porteur et le représentant des valeurs sociales. Par conséquent, Köroğlu est directement lié à la conscience collective et à la continuité culturelle, ce qui le distingue de la conception individualiste du héros que l'on trouve dans la mythologie occidentale classique. Les résultats mettent une fois de plus en évidence la problématique de l'acceptation des modèles héroïques traditionnels comme critère universel. Dans ce contexte, la nécessité de développer des approches théoriques originales ancrées dans leur propre contexte culturel apparaît lorsqu'il s'agit d'évaluer les épopées turques. En conclusion, cette analyse, menée à travers le prisme du récit de Yaşar Kemal, met en lumière à la fois la transformation des récits traditionnels dans la littérature moderne et la structure héroïque unique de la tradition épique turque. Dans cette étude, le récit en question a été évalué dans le cadre de l'archétype traditionnel du héros de Lord Raglan ; les résultats révèlent que Köroğlu ne correspond à ce modèle que de manière limitée, et par conséquent, tandis que certains éléments de l'archétype héroïque trouvent un équivalent direct dans le récit, d'autres se reflètent indirectement dans le cadre d'éléments propres à la tradition narrative turque. Cependant, le fait qu'une partie importante du modèle soit absente du récit démontre que les archétypes héroïques centrés sur l'Occident ne peuvent rendre pleinement compte des caractéristiques structurelles de la tradition épique turque. La tradition épique turque représente un domaine important qui s'est formé dans la structure dynamique de la culture orale et reflète l'héritage historique, culturel et mythologique des sociétés sous une forme narrative à plusieurs couches. Dans ce contexte, l'épopée de Köroğlu attire l'attention non seulement par sa popularité répandue et la richesse de ses versions, mais aussi par sa capacité à être réinterprétée à travers différentes périodes et adaptée aux récits contemporains. En effet, le récit *L'émergence de Köroğlu*, rédigé par Yaşar Kemal, constitue un exemple significatif de la manière dont le matériau épique traditionnel peut être réimaginé à travers une interprétation littéraire moderne. Les résultats de l'étude montrent que, selon le système de notation de Lord Raglan, le héros dans la réécriture de Köroğlu par Yaşar Kemal, qui sert d'exemple de textes traditionnels retravaillés par un artiste moderne, a obtenu un score très faible. Par conséquent, il devient une fois de plus évident que l'archétype héroïque de Lord Raglan n'est pas en harmonie avec les récits turcs, et ce critère met encore en évidence l'originalité de l'archétype héroïque dans les récits traditionnels turcs. D'autre part, la classification de Köroğlu dans le cadre de la théorie de Lord Raglan, telle que présentée dans le livre de Yaşar Kemal, constitue un exemple significatif démontrant que la continuité de la ligne narrative en termes de caractéristiques du héros reste intacte même dans les manifestations modernes des récits traditionnels turcs.

Mots-clés: Littérature turque, Köroğlu, Yaşar Kemal, Lord Raglan, Archétype traditionnel du héros

Resumen Estructurado:

La transformación histórica demuestra que la tradición épica turca ha cambiado no solo en cuanto a contenido, sino también en términos de su función y alcance geográfico. Dentro de esta transformación, la epopeya de Köroğlu destaca como uno de los ejemplos más difundidos y llamativos de la cultura oral turca. El hecho de que la epopeya de Köroğlu sobreviva en diversas formas a lo largo de esta vasta región subraya su naturaleza dinámica dentro de la cultura oral. Las narraciones de Köroğlu no presentan una estructura fija; por la propia naturaleza de la tradición oral, contienen variaciones. Los ecos de las narraciones de Köroğlu, sin duda, también han encontrado su camino en los relatos contemporáneos. En particular, dentro de las narrativas ficticias modernas que se apoyan fuertemente en el folclore, los motivos y ecos de la epopeya de Köroğlu, que llevan constantemente la fuerte impronta de las formas narrativas tradicionales, sirven como un elemento distintivo que añade estética al relato. Entre los escritores que destacan en este sentido, el artista Yaşar Kemal, quien se nutre intensamente del folclore, se encuentra sin duda a la vanguardia. En especial, Yaşar Kemal, que confronta al lector con intensos reflejos de Köroğlu en la serie *İnce Memed*, ha producido una obra significativa en su libro titulado *Tres leyendas de Anatolia*, que aborda la reescritura moderna de las narraciones de Köroğlu, Alageyik y Karacaoğlan. En la sección del libro dedicada a Köroğlu, el artista examina la aparición del héroe; en este contexto, al dar forma a Köroğlu a través de tres motivos de espuma, arroja luz sobre su figura. Este

estudio abrió el camino para el examen académico de la epopeya y marcó un punto de inflexión significativo en la investigación folclórica. Desde entonces, la epopeya de Koroğlu ha sido objeto de estudio por diversas disciplinas y analizada desde múltiples perspectivas en los campos de la literatura, la historia, la sociología y el folclore. Este estudio también examinará las características de Koroğlu tal como se describen en la obra de Yaşar Kemal *La aparición de Koroğlu*, evaluándolas en el contexto del arquetipo tradicional del héroe de Lord Raglan. Elementos como el renacimiento, la transferencia del poder sagrado (el concepto de *kut*), el motivo del caballo y el énfasis en la identidad colectiva, tal como aparecen en la narración de Koroğlu, indican que las epopeyas turcas han desarrollado una tipología heroica distinta. Así, vemos que el héroe se sitúa no solo como una figura individual, sino también como portador y representante de los valores sociales. En consecuencia, Koroğlu está directamente vinculado a la conciencia colectiva y a la continuidad cultural, diferenciándose de la concepción individualista del héroe que se encuentra en la mitología clásica occidental. Los hallazgos destacan una vez más la problemática de aceptar los patrones heroicos tradicionales como criterio universal. En este contexto, surge la necesidad de desarrollar enfoques teóricos originales fundamentados en su propio contexto cultural al evaluar las epopeyas turcas. En conclusión, este análisis, realizado a través de la lente de la narrativa de Yaşar Kemal, pone de relieve tanto la transformación de las narrativas tradicionales dentro de la literatura moderna como la estructura heroica única de la tradición épica turca. En este estudio, la narración en cuestión ha sido evaluada dentro del marco del arquetipo tradicional del héroe de Lord Raglan; los resultados revelan que Koroğlu se ajusta a este modelo solo en medida limitada y, en consecuencia, mientras algunos elementos del arquetipo heroico encuentran un equivalente directo en la narración, otros se reflejan indirectamente dentro del marco de elementos específicos de la tradición narrativa turca. Sin embargo, el hecho de que una parte significativa del modelo esté ausente en la narración demuestra que los arquetipos heroicos centrados en Occidente no pueden dar cuenta plenamente de las características estructurales de la tradición épica turca. La tradición épica turca representa un campo significativo que se ha configurado dentro de la estructura dinámica de la cultura oral y refleja el patrimonio histórico, cultural y mitológico de las sociedades en una forma narrativa de múltiples capas. En este contexto, la epopeya de Koroğlu atrae la atención no solo por su amplia popularidad y la rica variedad de versiones, sino también por su capacidad de ser reinterpretada a lo largo de diferentes períodos y adaptada a las narrativas contemporáneas. De hecho, la narración *La aparición de Koroğlu*, escrita por Yaşar Kemal, constituye un ejemplo significativo de cómo el material épico tradicional puede ser reimaginado a través de una interpretación literaria moderna. Los resultados del estudio muestran que, según el sistema de puntuación de Lord Raglan, el héroe en la reescritura de Koroğlu por Yaşar Kemal, que sirve como ejemplo de textos tradicionales reelaborados por un artista moderno, obtuvo una puntuación muy baja. En consecuencia, queda claro una vez más que el arquetipo heroico de Lord Raglan no está en armonía con las narrativas turcas, y este criterio resalta nuevamente la originalidad del arquetipo heroico en las narrativas tradicionales turcas. Por otro lado, la clasificación de Koroğlu en el contexto de la teoría de Lord Raglan, tal como se presenta en el libro de Yaşar Kemal, constituye un ejemplo significativo que demuestra que la continuidad de la línea narrativa en cuanto a las características del héroe permanece intacta incluso en las manifestaciones modernas de las narrativas tradicionales turcas.

Palabras clave: Literatura turca, Koroğlu, Yaşar Kemal, Lord Raglan, arquetipo tradicional del héroe

结构化摘要

历史的转变表明，土耳其的史诗传统不仅在内容上发生了变化，而且在功能和地理范围上也有所改变。在这一转变过程中，《科若乌鲁史诗》作为土耳其口头文化中最广泛、最引人注目的例子之一而脱颖而出。《科若乌鲁史诗》在广阔地域中以不同形式流传，凸显了其在口头文化中的动态特性。科若乌鲁的叙事并不呈现固定的结构；由于口头传统的本质，它们包含着多样化的变体。科若乌鲁叙事的回声无疑也进入了当代的叙事之中。尤其是在大量借鉴民间传说的现代虚构叙事中，科若乌鲁史诗的母题和回声——始终带有传统叙事形式的强烈印记——成为赋予叙事美学价值的独特元素。在这一方面，深受民间传说影响的艺术家雅沙尔·凯马尔无疑处于前列。特别是在《因杰·梅梅德》系列中，雅沙尔·凯马尔让读者面对科若乌鲁的强烈反映；他在《三部安纳托利亚传说》一书中，创作了关于科若乌鲁、阿拉盖伊克和卡拉贾奥兰叙事的现代改写。在书中专门讨论科若乌鲁的部分，艺术家探讨了英雄的出现；在这一背景下，他通过“三个泡沫母题”塑造科若乌鲁，从而揭示其意义。这项研究开创了对该史诗的学术性考察，并标志着民俗研究的重要转折点。自此以后，《

科若乌鲁史诗》被不同学科所研究，并在文学、历史、社会学和民俗学等领域从多角度展开分析。本研究也将考察雅沙尔·凯马尔在其作品《科若乌鲁的出现》中所描绘的科若乌鲁的特征，并在**拉格兰勋爵的传统英雄原型**框架下进行评估。诸如重生、神圣力量的转移（“库特”概念）、马的母题以及对集体身份的强调等元素，显示出土耳其史诗已发展出独特的英雄类型学。因此，我们看到，英雄不仅被定位为个人形象，而且作为社会价值的承载者和代表。由此，科若乌鲁直接与集体意识和文化延续相关联，这与西方古典神话中以个人为中心的英雄概念有所不同。研究结果再次凸显了将传统英雄模式作为普遍标准的局限性。在这一背景下，当评价土耳其史诗时，迫切需要发展立足于自身文化语境的原创理论方法。总之，通过雅沙尔·凯马尔叙事的视角所进行的分析，揭示了传统叙事在现代文学中的转变以及土耳其史诗传统独特的英雄结构。在本研究中，相关叙事在拉格兰勋爵的传统英雄原型框架下进行了评估；研究结果表明，科若乌鲁仅在有限程度上符合这一模式，因此，虽然英雄原型的一些元素在叙事中有直接对应，但其他元素则通过土耳其叙事传统特有的因素间接反映。然而，叙事中缺少该模式的重要部分，表明以西方为中心的英雄原型无法完全解释土耳其史诗传统的结构特征。土耳其的史诗传统是一个重要领域，它在口头文化的动态结构中形成，并以多层次的叙事形式反映了社会的历史、文化和神话遗产。在这一背景下，《科若乌鲁史诗》不仅因其广泛的流行和丰富的版本而引人注目，而且因其能够在不同时期被重新诠释并融入当代叙事而备受关注。事实上，雅沙尔·凯马尔撰写的《科若乌鲁的出现》是传统史诗素材如何通过现代文学解读而被重新想象的重要例证。研究结果显示，根据拉格兰勋爵的评分体系，雅沙尔·凯马尔改写的科若乌鲁——作为现代艺术家对传统文本的再创作的例子——得分极低。因此，再次清楚地表明，拉格兰勋爵的英雄原型与土耳其叙事并不契合，而这一标准再次凸显了传统土耳其叙事中英雄原型的独创性。另一方面，将科若乌鲁置于拉格兰勋爵理论框架下的分类，如雅沙尔·凯马尔的书中所呈现的，构成了一个重要的例证，表明即使在传统土耳其叙事的现代表现形式中，英雄特征的叙事线索仍保持不间断的延续性。

关键词: 土耳其文学、科若乌鲁、雅沙尔·凯马尔、拉格兰勋爵、传统英雄原型

Структурированное Резюме:

Историческая трансформация показывает, что турецкая эпическая традиция изменилась не только по содержанию, но также по своей функции и географическому охвату. В рамках этой трансформации эпос о Кёроглу выделяется как один из самых распространённых и ярких примеров турецкой устной культуры. Тот факт, что эпос о Кёроглу сохраняется в различных формах на столь обширной территории, подчёркивает его динамическую природу в устной культуре. Нарративы о Кёроглу не имеют фиксированной структуры; по самой природе устной традиции они содержат вариации. Эхо повествований о Кёроглу, несомненно, проникло и в современные нарративы. Особенно в современных художественных произведениях, которые активно используют фольклор, мотивы и отголоски эпоса о Кёроглу, постоянно несущие сильный отпечаток традиционных форм повествования, выступают как особый элемент, придающий эстетизм тексту. Среди писателей, выделяющихся в этом отношении, несомненно, на первом плане стоит Яшар Кемаль, широко использующий фольклор. В частности, Яшар Кемаль, который в серии *Инже Мемед* сталкивает читателя с интенсивными отражениями Кёроглу, создал значительное произведение в книге *Три анатолийские легенды*, посвящённой современной переработке повествований о Кёроглу, Алагейике и Караджооглане. В разделе книги, посвящённом Кёроглу, автор исследует появление героя; в этом контексте, формируя образ Кёроглу через три «пенные» мотива, он проливает свет на его сущность. Это исследование стало пионерским в академическом изучении эпоса и ознаменовало важный поворотный момент в фольклористике. С тех пор эпос о Кёроглу изучался различными дисциплинами и рассматривался с разных точек зрения в области литературы, истории, социологии и фольклора. Настоящее исследование также рассматривает характеристики Кёроглу, изображённые в произведении Яшара Кемала *Появление Кёроглу*, оценивая их в контексте традиционного архетипа героя по Лорду Раглану. Такие элементы, как возрождение, передача священной силы (понятие «кут»), мотив коня и акцент на коллективной идентичности, присутствующие в повествовании о Кёроглу, указывают на то, что турецкие эпосы выработали особую типологию героя. Таким образом, мы видим, что герой позиционируется не только как индивидуальная фигура, но и как носитель и представитель общественных ценностей.

Следовательно, Кёроглу напрямую связан с коллективным сознанием и культурной преемственностью, отличаясь от индивидуалистического понимания героя, характерного для классической западной мифологии. Полученные результаты вновь подчёркивают проблематичность принятия традиционных героических моделей в качестве универсального критерия. В этом контексте возникает необходимость разработки оригинальных теоретических подходов, основанных на собственном культурном контексте, при оценке турецких эпосов. В заключение данный анализ, проведённый через призму повествования Яшара Кемалья, выявляет как трансформацию традиционных нарративов в современной литературе, так и уникальную героическую структуру турецкой эпической традиции. В этом исследовании рассматриваемый нарратив был оценён в рамках традиционного архетипа героя по Лорду Раглану; результаты показывают, что Кёроглу соответствует этой модели лишь в ограниченной степени, и, следовательно, хотя некоторые элементы архетипа героя находят прямое соответствие в повествовании, другие отражаются косвенно в рамках элементов, специфичных для турецкой повествовательной традиции. Однако отсутствие значительной части модели в повествовании демонстрирует, что западноцентричные архетипы героя не могут в полной мере объяснить структурные особенности турецкой эпической традиции. Турецкая эпическая традиция представляет собой значимую область, сформировавшуюся в динамической структуре устной культуры и отражающую историческое, культурное и мифологическое наследие обществ в многоуровневой повествовательной форме. В этом контексте эпос о Кёроглу привлекает внимание не только своей широкой популярностью и богатым разнообразием версий, но и способностью переосмысливаться в разные эпохи и адаптироваться к современным нарративам. Действительно, повествование *Появление Кёроглу*, написанное Яшаром Кемалем, служит значимым примером того, как традиционный эпический материал может быть переосмыслен через современную литературную интерпретацию. Результаты исследования показывают, что согласно системе оценок Лорда Раглана герой в переработке Кёроглу Яшаром Кемалем, являющейся примером переработки традиционных текстов современным художником, получил очень низкий балл. Следовательно, становится вновь очевидным, что архетип героя Лорда Раглана не согласуется с турецкими нарративами, и этот критерий ещё раз подчёркивает оригинальность архетипа героя в традиционных турецких повествованиях. С другой стороны, классификация Кёроглу в контексте теории Лорда Раглана, представленная в книге Яшара Кемалья, служит значимым примером, демонстрирующим, что преемственность повествовательной линии в отношении характеристик героя остаётся непрерывной даже в современных проявлениях традиционных турецких нарративов.

Ключевые слова: Турецкая литература, Кёроглу, Яшар Кемаль, Лорд Раглан, традиционный архетип героя

संरचित सारांशः

ऐतिहासिक परिवर्तन यह दर्शाता है कि तुर्की की महाकाव्य परंपरा केवल विषयवस्तु के स्तर पर ही नहीं, बल्कि उसकी कार्यात्मकता और भौगोलिक विस्तार के स्तर पर भी बदल गई है। इस परिवर्तन के भीतर, **कोरोगलु महाकाव्य** तुर्की मौखिक संस्कृति के सबसे व्यापक और प्रभावशाली उदाहरणों में से एक के रूप में उभरता है। यह तथ्य कि कोरोगलु महाकाव्य इस विशाल क्षेत्र में विभिन्न रूपों में जीवित है, मौखिक संस्कृति के भीतर उसकी गतिशील प्रकृति को उजागर करता है। कोरोगलु की कथाएँ स्थिर संरचना प्रदर्शित नहीं करतीं; मौखिक परंपरा की प्रकृति के कारण इनमें विविधताएँ होती हैं। कोरोगलु कथाओं की गूँज निस्संदेह समकालीन कथाओं में भी प्रवेश कर चुकी है। विशेष रूप से, आधुनिक काल्पनिक कथाओं में, जो लोककथाओं पर गहराई से आधारित हैं, कोरोगलु महाकाव्य के रूपक और गूँज, जो लगातार पारंपरिक कथात्मक रूपों की गहरी छाप रखते हैं, कथा में सौंदर्य जोड़ने वाले विशिष्ट तत्व के रूप में कार्य करते हैं। इस संदर्भ में प्रमुखता से उभरने वाले लेखकों में, लोककथाओं पर गहराई से आधारित कलाकार **याशार केमाल** निस्संदेह अग्रणी हैं। विशेष रूप से, *इंचे मेमेद* श्रृंखला में, याशार केमाल पाठक को कोरोगलु के गहन प्रतिबिंबों से सामना कराते हैं, और अपनी पुस्तक *तीन अनातोलियाई किंवदंतियाँ* में, उन्होंने कोरोगलु, अलागेयिक और कराजाओगलान कथाओं की आधुनिक पुनर्कथन प्रस्तुत की है। पुस्तक के कोरोगलु को समर्पित भाग में, कलाकार नायक के उद्भव की जाँच करते हैं; इस संदर्भ में, तीन "फोम रूपकों" के माध्यम से कोरोगलु को आकार देकर वे प्रकाश डालते हैं। यह अध्ययन महाकाव्य के अकादमिक परीक्षण में अग्रणी रहा और लोककथा अनुसंधान में एक महत्वपूर्ण मोड़ का संकेत दिया। तब से, कोरोगलु महाकाव्य को विभिन्न विषयों द्वारा जाँचा गया है और साहित्य, इतिहास, समाजशास्त्र और लोककथा के क्षेत्रों में विविध दृष्टिकोणों से अध्ययन किया गया है। यह अध्ययन याशार केमाल के कार्य *कोरोगलु का उद्भव* में चित्रित कोरोगलु की

विशेषताओं की भी जाँच करेगा, उन्हें **लॉर्ड रैगलन के पारंपरिक नायक आदर्श** के संदर्भ में मूल्यांकन करेगा। पुनर्जन्म, पवित्र शक्ति का हस्तांतरण (*कृत* की अवधारणा), घोड़े का रूपक और सामूहिक पहचान पर जोर जैसे तत्व, जैसा कि कोरोगलु की कथा में देखा जाता है, संकेत देते हैं कि तुर्की महाकाव्यों ने एक विशिष्ट नायक प्रकार विकसित किया है। इस प्रकार, हम देखते हैं कि नायक केवल एक व्यक्तिगत आकृति के रूप में नहीं, बल्कि सामाजिक मूल्यों के वाहक और प्रतिनिधि के रूप में भी स्थित है। परिणामस्वरूप, कोरोगलु सीधे सामूहिक चेतना और सांस्कृतिक निरंतरता से जुड़ा हुआ है, जो शास्त्रीय पश्चिमी पौराणिक कथाओं में पाए जाने वाले व्यक्ति-केंद्रित नायक की अवधारणा से भिन्न है। निष्कर्ष एक बार फिर यह उजागर करते हैं कि पारंपरिक नायक पैटर्न को सार्वभौमिक मानदंड के रूप में स्वीकार करना समस्याग्रस्त है। इस संदर्भ में, तुर्की महाकाव्यों का मूल्यांकन करते समय अपने सांस्कृतिक संदर्भ में निहित मौलिक सैद्धांतिक दृष्टिकोण विकसित करने की आवश्यकता उभरती है। अंत में, याशार केमाल की कथा के दृष्टिकोण से किया गया यह विश्लेषण आधुनिक साहित्य में पारंपरिक कथाओं के परिवर्तन और तुर्की महाकाव्य परंपरा की अद्वितीय नायक संरचना दोनों को उजागर करता है। इस अध्ययन में, संबंधित कथा का मूल्यांकन लॉर्ड रैगलन के पारंपरिक नायक आदर्श के ढाँचे में किया गया है; निष्कर्ष बताते हैं कि कोरोगलु इस मॉडल के साथ केवल सीमित रूप से मेल खाता है, और परिणामस्वरूप, जबकि नायक आदर्श के कुछ तत्वों का कथा में सीधा समकक्ष मिलता है, अन्य तत्व तुर्की कथात्मक परंपरा के विशिष्ट तत्वों के ढाँचे में अप्रत्यक्ष रूप से परिलक्षित होते हैं। हालाँकि, यह तथ्य कि मॉडल का एक महत्वपूर्ण हिस्सा कथा में अनुपस्थित है, यह दर्शाता है कि पश्चिम-केंद्रित नायक आदर्श तुर्की महाकाव्य परंपरा की संरचनात्मक विशेषताओं का पूर्ण रूप से हिसाब नहीं दे सकते। तुर्की महाकाव्य परंपरा एक महत्वपूर्ण क्षेत्र का प्रतिनिधित्व करती है, जो मौखिक संस्कृति की गतिशील संरचना के भीतर आकार ले चुकी है और बहु-स्तरीय कथात्मक रूप में समाजों की ऐतिहासिक, सांस्कृतिक और पौराणिक विरासत को प्रतिबिंबित करती है। इस संदर्भ में, कोरोगलु महाकाव्य न केवल अपनी व्यापक लोकप्रियता और संस्करणों की समृद्ध विविधता के लिए ध्यान आकर्षित करता है, बल्कि विभिन्न कालों में पुनर्व्यख्या किए जाने और समकालीन कथाओं में अनुकूलित किए जाने की क्षमता के लिए भी। वास्तव में, याशार केमाल द्वारा लिखित *कोरोगलु का उद्भव* यह दिखाने का एक महत्वपूर्ण उदाहरण है कि पारंपरिक महाकाव्य सामग्री को आधुनिक साहित्यिक व्याख्या के माध्यम से कैसे पुनः कल्पित किया जा सकता है। अध्ययन के परिणाम दिखाते हैं कि लॉर्ड रैगलन की अंकन प्रणाली के अनुसार, याशार केमाल की कोरोगलु की पुनर्कथन—जो आधुनिक कलाकार द्वारा पारंपरिक ग्रंथों के पुनः कार्य का उदाहरण है—ने बहुत कम अंक प्राप्त किए। परिणामस्वरूप, यह एक बार फिर स्पष्ट हो जाता है कि लॉर्ड रैगलन का नायक आदर्श तुर्की कथाओं के साथ सामंजस्य में नहीं है, और यह मानदंड एक बार फिर पारंपरिक तुर्की कथाओं में नायक आदर्श की मौलिकता को उजागर करता है। दूसरी ओर, याशार केमाल की पुस्तक में प्रस्तुत लॉर्ड रैगलन की सिद्धांत के संदर्भ में कोरोगलु का वर्गीकरण एक महत्वपूर्ण उदाहरण के रूप में कार्य करता है, जो यह दर्शाता है कि नायक की विशेषताओं के संदर्भ में कथानक की निरंतरता पारंपरिक तुर्की कथाओं की आधुनिक अभिव्यक्तियों में भी अविच्छिन्न बनी रहती है।

कीवर्ड: तुर्की साहित्य, कोरोगलु, याशार केमाल, लॉर्ड रैगलन, पारंपरिक नायक आदर्श

Yapılandırılmış Özet:

Tarihsel dönüşüm, Türk destan geleneğinin yalnızca içerik açısından değil, işlevsel ve coğrafi kapsamı açısından da değiştiğini göstermektedir. Bu dönüşüm çerçevesinde, Köroğlu Destanı, Türk sözlü kültürünün en yaygın ve çarpıcı örneklerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Köroğlu Destanı'nın bu geniş coğrafyada çeşitli biçimlerde varlığını sürdürmesi, sözlü kültür içindeki dinamik doğasını vurgulamaktadır. Köroğlu anlatıları sabit bir yapı sergilemez; sözlü geleneğin doğası gereği, bu anlatılarda varyasyonlar bulunur. Köroğlu anlatılarının yankıları şüphesiz çağdaş anlatılara da yansımıştır. Özellikle, folklordan yoğun bir şekilde beslenen çağdaş kurgusal anlatılarda, geleneksel anlatı biçimlerinin güçlü izlerini sürekli olarak taşıyan Köroğlu Destanı'nın motifleri ve yankıları, anlatıya estetik bir boyut katan belirgin bir unsur olarak işlev görür. Bu konuda öne çıkan yazarlar arasında, folklordan yoğun bir şekilde yararlanan sanatçı Yaşar Kemal şüphesiz ön saflarda yer almaktadır. Özellikle, "İnce Memed" serisinde okuyucuyu Köroğlu'nun yoğun yansımalarıyla karşı karşıya bırakan Yaşar Kemal, "Üç Anadolu Efsanesi" adlı kitabında Köroğlu, Alageyik ve Karacaoğlan öykülerinin günümüze uyarlanmış anlatımları konusunda önemli bir eser ortaya koymuştur. Kitabın Köroğlu'na ayrılan bölümünde yazar, kahramanın ortaya çıkışını inceler; bu bağlamda, Köroğlu'nu üç köpük motifi aracılığıyla şekillendirerek konuya ışık tutar. Bu çalışma, destanın akademik incelemesine öncülük etmiş ve folklor araştırmalarında önemli bir dönüm noktası olmuştur. O zamandan beri Köroğlu Destanı, edebiyat, tarih, sosyoloji ve folklor alanlarında çeşitli disiplinler tarafından incelenmiş ve farklı bakış açılarından ele alınmıştır. Bu çalışma, Yaşar Kemal'in "Köroğlu'nun Ortaya Çıkışı" adlı eserinde betimlenen Köroğlu'nun özelliklerini de inceleyecek ve bunları Lord Raglan'ın geleneksel kahraman arketipi bağlamında

değerlendirecektir. Köroğlu anlatısında görüldüğü üzere yeniden doğuş, kutsal gücün aktarımı (“kut” kavramı), at motifi ve kolektif kimliğe yapılan vurgu gibi unsurlar, Türk destanlarının kendine özgü bir kahraman tipolojisi geliştirdiğini göstermektedir. Dolayısıyla kahramanın yalnızca bireysel bir figür olarak değil, aynı zamanda toplumsal değerlerin taşıyıcısı ve temsilcisi olarak konumlandırıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda Köroğlu, kolektif bilinç ve kültürel süreklilikle doğrudan bağlantılıdır ve klasik Batı mitolojisinde görülen birey merkezli kahraman anlayışından farklılık gösterir. Bu bulgular, geleneksel kahramanlık kalıplarını evrensel bir kriter olarak kabul etmenin sorunlu doğasını bir kez daha ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, Türk destanlarını değerlendirirken, kendi kültürel bağlamlarına dayanan özgün teorik yaklaşımlar geliştirme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak, Yaşar Kemal’in anlatısı üzerinden yürütülen bu analiz, hem modern edebiyat içinde geleneksel anlatıların geçirdiği dönüşümü hem de Türk destan geleneğinin kendine özgü kahramanlık yapısını gün ışığına çıkarmaktadır. Bu çalışmada, söz konusu anlatı, Lord Raglan’ın geleneksel kahraman arketipi çerçevesinde değerlendirilmiştir; bulgular, Köroğlu’nun bu modele yalnızca sınırlı ölçüde uyduğunu ortaya koymaktadır; dolayısıyla, kahraman arketipinin bazı unsurları anlatıda doğrudan karşılık bulurken, diğerleri ise Türk anlatı geleneğine özgü unsurlar çerçevesinde dolaylı olarak yansıtılmaktadır. Bununla birlikte, modelin önemli bir kısmının anlatıda yer almaması, Batı merkezli kahraman arketiplerinin Türk destan geleneğinin yapısal özelliklerini tam olarak açıklayamadığını göstermektedir. Türk destan geleneği, sözlü kültürün dinamik yapısı içinde şekillenmiş ve toplumların tarihsel, kültürel ve mitolojik mirasını çok katmanlı bir anlatı biçiminde yansıtan önemli bir alandır. Bu bağlamda Köroğlu Destanı, yalnızca yaygın popülaritesi ve zengin versiyon çeşitliliği ile değil, aynı zamanda farklı dönemlerde yeniden yorumlanabilme ve çağdaş anlatılara uyarlanabilme özelliği ile de dikkat çekmektedir. Nitekim, Yaşar Kemal’in kaleme aldığı “Köroğlu’nun Ortaya Çıkışı” adlı öykü, geleneksel destan malzemesinin modern bir edebi yorumla nasıl yeniden kurgulanabileceğinin önemli bir örneğidir. Çalışmanın sonuçları, Lord Raglan’ın puanlama sistemine göre, geleneksel metinlerin modern bir sanatçı tarafından yeniden işlenmesine örnek teşkil eden Yaşar Kemal’in Köroğlu uyarlamasındaki kahramanın çok düşük bir puan aldığını göstermektedir. Sonuç olarak, Lord Raglan’ın kahraman arketipinin Türk anlatılarıyla uyumlu olmadığı bir kez daha ortaya çıkmakta ve bu kriter, geleneksel Türk anlatılarındaki kahraman arketipinin özgünlüğünü bir kez daha vurgulamaktadır. Öte yandan, Yaşar Kemal’in kitabında sunulduğu şekliyle Köroğlu’nun Lord Raglan’ın teorisi bağlamında sınıflandırılması, kahramanın özellikleri açısından anlatı çizgisinin sürekliliğinin, geleneksel Türk anlatılarının modern tezahürlerinde bile bozulmadığını gösteren önemli bir örnek teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Edebiyatı, Köroğlu, Yaşar Kemal, Lord Raglan, Geleneksel Kahraman Arketipi.

www.turkishstudies.net/language**Turkish Studies - Language and Literature**

eISSN: 2667-5641

An Analysis of Yaşar Kemal's Narrative of Köroğlu's Emergence in Light of Lord Raglan's Traditional Heroic Model

Introduction

Traces of traditional narrative forms are a common feature frequently encountered and utilised in modern narratives. Whilst the fundamental mechanism of this form of reflection generally manifests itself in metaphors, imagery and allegorical frameworks embedded within contemporary narratives, it also permeates fundamental structural elements such as the world of characters, plot, time and place. Yaşar Kemal, who exemplifies the most prominent manifestations of this phenomenon in Turkish literature, utilises echoes of numerous traditional forms and folklore in his works, most notably the Köroğlu Epic. In this regard, epics and folk tales in particular play a central role.

Among the shared cultural values of the Turkic peoples, narratives from both written and oral traditions—and, within these, epics and tales, which are the most vivid and colourful creations—occupy a significant place (Ekici, 2004, p. 9). This demonstrates that the history of Turkic culture has been shaped through the oral narrative tradition and that this tradition serves as a form of cultural memory passed down from generation to generation. It is evident that epics have a broad cultural resonance within these narratives. Epics incorporate both mythological and legendary elements. Whilst some epics are dominated entirely by mythological elements, others feature legendary and mythological elements side by side or intertwined. In terms of their origin, they can be categorised into two types—natural-anonymous and individual-written—and may also be classified as pre-Islamic and post-Islamic. After the Turks adopted Islam, epics became works of a national-Islamic nature (Erşahin, 2011, p. 102). In this context, the phenomenon of the epic should be regarded not merely as a literary genre, but also as a reflection of the transformations, shifts in belief and cultural interactions experienced by societies over the course of history. This multi-layered structure of epics makes it possible to interpret them on both historical and mythological planes. Indeed, the epic is one of the oldest products of folk literature to emerge in verse form following legends—works that are not considered to have attained full aesthetic status in the life of a clan, tribe or nation. These anonymous works, rooted in the oral tradition, are long, didactic narratives centred on the legendary and real-life stories of 'hero-sage' figures who held the collective will of society in their hands across time and space (Elçin, 1998, p. 72). This definition demonstrates that epics are not merely individual tales of heroism, but also serve as a vital vehicle for the transmission of social values, norms and structures of collective consciousness. For this reason, epics are regarded as one of the most important vehicles of oral culture and, going beyond being merely an aesthetic product, they embody the characteristics of cultural structures that transform societies' historical experiences and collective consciousness into a symbolic narrative form.

For epics to emerge, a nation must have experienced significant events such as war, migration and drought, and the nation's imagination must be conducive to the creation of epics. Epic poems

are histories seen through the eyes of the people, felt with the spirit of the people, heard with the spirit of the people, and given meaning in the people's imagination (Rayman, 2010, p. 92). By their very nature, epic poems serve as a bridge between historical reality and mythological narrative; they transform societies' past experiences into an idealised narrative form. This situation also explains why epics survive in various forms across different geographical regions and communities. Historical transformation demonstrates that the Turkish epic tradition has changed not only in terms of content but also in terms of its functional and geographical spread. Within this context of change, the *Köroğlu* Epic stands out as one of the most widespread and striking examples of Turkish oral culture. *Köroğlu* is one of the most significant examples of post-Islamic epics in the Turkic world. The *Köroğlu* Epic, which has numerous variants and versions, is present in the literature of almost all Turkic peoples. In the oral tradition, the *Köroğlu* Epic, which has been recounted for over four centuries, has also become one of the most valuable and important components of our aşık literature. To date, *Köroğlu* has been recorded in written form in the literature of thirteen peoples (Bayat, 2003, p. 7). This widespread prevalence demonstrates that the *Köroğlu* Epic is not merely a local narrative; on the contrary, it functions as a shared cultural code across a vast Turkish geographical area. This situation also paves the way for the epic to take on different forms of narration and develop variants in various regions. The fact that the *Köroğlu* Epic survives in various forms across this vast geographical area highlights its dynamic structure within oral culture. *Köroğlu* narratives do not exhibit a fixed structure; by the very nature of the oral tradition, they contain variations. The *Köroğlu* Epic is not confined to a single form or subject; rather, it is narrated according to the traditions of each Turkic tribe—based on their distinctive characteristics—and even according to the specific traits of sub-groups within the same tradition, depending on factors such as time, place, narrator and audience. However, the underlying unity of content can be observed across all narratives (Ekici, 2004, p. 14). In this context, the various variants of *Köroğlu* are among the most striking examples reflecting the variable, dynamic and reproducible nature of oral culture. Nevertheless, the question of *Köroğlu*'s historical identity has given rise to differing approaches amongst researchers. Researchers generally base their understanding of *Köroğlu*'s historical identity on two main sources. The first group argues that the *Köroğlu* Epic took shape in the 16th century in the regions of Anatolia, Azerbaijan and the Caucasus around a Celali leader as a result of the Celali uprisings, and that it spread across a wide area whilst evolving through the oral tradition. The second group, however, regards the *Köroğlu* who appears in the Anatolian context as an epic hero who lived long before the 16th-century Celali uprisings mentioned in the eastern versions—a beys of noble descent, the son of a khan (Öncül, 2010, p. 126). This divergence of views demonstrates that *Köroğlu* is a multi-layered narrative hero with both historical and mythological dimensions. Consequently, the *Köroğlu* Epic is regarded as a narrative system that is both linked to historical realities and re-created by oral culture. The scholarly examination of the *Köroğlu* Epic has, however, acquired a systematic character alongside the development of modern folklore studies. The first serious study of the *Köroğlu* Epic was carried out in 1931 by Pertev Naili Boratav in his final thesis, 'The *Köroğlu* Epic' (Boratav, 1931), supervised by M. Fuat Köprülü (Gaffaroğlu, 2007, p. 2). This study pioneered the academic examination of the epic and marked a significant turning point in folklore research. Since then, the *Köroğlu* Epic has been examined by various disciplines and researched from various perspectives in the fields of literature, history, sociology and folklore. This study will also examine the characteristics of *Köroğlu* as depicted in Yaşar Kemal's work "*Köroğlu*'s Emergence", evaluating them within the context of Lord Raglan's traditional hero archetype.

Echoes of the *Köroğlu* narratives have undoubtedly found their way into contemporary narratives as well. In particular, within contemporary fictional narratives that draw heavily on folklore, motifs and echoes of the *Köroğlu* Epic—which consistently bear the strong imprint of traditional narrative forms—serve as diverse elements that enrich the narrative with a broad literary spectrum. Among the writers who stand out in this regard, Yaşar Kemal, who draws heavily on folklore, is certainly at the forefront. Yaşar Kemal, who confronts the reader with intense reflections

of Köroğlu particularly in the **Ince Memed** series, has produced a significant work in his book **Three Anatolian Legends** (Kemal, 2024), which explores the retelling of the Köroğlu, Alageyik and Karacaoğlu narratives in the modern era. In the section of the book devoted to Köroğlu, the author examines the hero's emergence; in this context, by shaping Köroğlu through three 'foam' motifs, he sheds light on the transition from modern times to the era of traditional narratives. The evaluation of the Köroğlu narrative penned by Yaşar Kemal in accordance with Lord Raglan's 'Traditional Hero Pattern' scale is significant in terms of how the hero prototype—to which the approach of modern artists to Turkish folklore is linked—is treated.

Lord Raglan's Traditional Hero Archetype was first applied in our country by Özkul Çobanoğlu to the epics of Oğuz Kağan and Er Töştük. Subsequently, this topic began to gain prominence in Turkey. The method was applied by Öcal Oğuz to Dede Korkut's narratives of Boğaç and Basat. İsmet Çetin applied the method to fourteen epics featuring Turkish epic heroes such as Oğuz Kağan, Manas, Edige Batır, Koblandı Batır, Er Sayın, Çora Batır, Alıp Manaş and Köroğlu, focusing on the heroes' births and families, and presented a proposal for a new Traditional Turkish Heroic Pattern. The method was subsequently applied by Nerin Köse to Turkish folk tales, including the Kurmanbek and Kurbanbek epics, the Kococaş Epic, and a total of twenty folk tales. Mahfuz Zariç applied it first to the Kirdeci Ali Kesikbaş Epic and, in another study, to the novel The Legend of Mount Ararat. Furthermore, Mehmet Yılmaz evaluated the epics **Battalnâme**, **Sasonlu Tavit** and **Digenis Akritas** according to Raglan's Traditional Heroic Pattern (Bars, 2014, p. 122). In 2014, the method was applied to the **Pergen Epic** by Mehmet Emin Bars.

Lord Raglan's Traditional Hero Archetype

1- The hero's mother is a noble virgin. 2- His father is a king. 3- The father is usually a close relative of the hero's mother. 4- The hero's conception is extraordinary. 5- He is also regarded as the son of a god. 6- There is usually an attempt by the father to kill him. 7- The hero is sent to a secret place. 8- He is raised by an adoptive family in a distant country. 9- We are told nothing about the hero's childhood. 10- When the hero reaches adulthood, he goes to the place where he is destined to become king. 11- After the hero's victory over a king, a giant, a dragon or a wild animal, 12- He usually marries a princess, who is often the daughter of his predecessor. 13- He becomes king. 14- He rules the country for a while without any incidents. 15- He enacts laws. 16- Later, the hero loses the favour of the gods or the people. 17- He is banished from the throne and the city. 18- The hero meets his end in mysterious circumstances. 19- He usually dies on a hilltop. 20- If he has children, none of them can succeed him to the throne. 21- The hero's body is not buried, yet 22- there is one or more graves where the hero is believed to be buried (Raglan, 1998, p. 126).

On the Emergence of Köroğlu

Before beginning his narrative, Yaşar Kemal pays tribute to all the masters who have recounted the tales of Köroğlu and begins his account by noting that it is a legend. At this point, the author first captures the reader's interest by combining traditional narrative forms with metafiction, a postmodern technique.

The young and handsome Lord of Bolu is such a heroic figure that even the Sultan cannot bear his fame and glory. For this reason, his relationship with the Sultan is strained. The breeder of these world-famous horses is Koca Yusuf, who is just as famous as the Lord of Bolu. Koca Yusuf has bred three beautiful horses here, one of which is named Kırat. When the Lord of Bolu decides to present the Sultan with a fine horse to mend their relationship, Koca Yusuf shows him these three beautiful foals, which were still scrawny and frail at the time; the Lord of Bolu's disapproval of them causes a rift between them. Koca Yusuf, who has become thoroughly cruel, is blinded. To regain his health and take his revenge, he sends his cowardly son, Ruşen Ali, to the land where the three foals are kept. However, upon receiving the foals, Ruşen Ali cannot resist on the way and, by drinking their milk, acquires their qualities of love, heroism and immortality. From this point onwards, the

tale continues with Köroğlu's rise to heroism—including his acquisition of Kırat—and his winning the hand of Telli Nigâr, the sister of the Lord of Bolu, culminating in their wedding.

Lord Raglan's Traditional Hero Archetype And Yaşar Kemal's Narrative The Emergence Of Köroğlu

1. The hero's mother is a noble virgin.

In Yaşar Kemal's narrative, there is no definitive information to suggest that Köroğlu's mother is a noble virgin.

2. His father is a king

In Lord Raglan's archetype, the fact that the hero's father is a 'king' is constructed in Yaşar Kemal's Köroğlu narrative alongside symbolism drawn from Turkish folklore. Indeed, Köroğlu's father, Koca Yusuf, is described in the narrative as the 'sultan of horses' (p. 10). Whilst this lends an air of nobility to the hero Köroğlu, it also serves to strengthen the bond between him and the horses, who are the most important supporting characters in the narrative.

3. The father is usually a close relative of the hero's mother

No mention is made of this circumstance in the narrative. This aligns with the Turkish forms of the narrative; the existence of a tradition such as 'the prohibition against marrying close relatives and the practice of tracing lineage back seven generations' (Oğuz, 1998, p. 115) is consistent with the narrative structure.

4. The circumstances of the hero's conception are extraordinary

In many variants of the Köroğlu narratives, Köroğlu's conception possesses extraordinary elements, as described in this section. In Yaşar Kemal's version of the Köroğlu narrative, however, this situation is not sufficiently emphasised, and the information that Köroğlu was born a year after Koca Yusuf's marriage is merely mentioned in passing (p. 17). However, an interesting reflection on this situation occurs under the image of rebirth. Indeed, the work emphasises Köroğlu's new and second birth, imbued with supernatural elements, with the phrase: 'In Çamlıbel, he was being reborn from his mother' (p. 57). At this point, the theme of rebirth—which is used quite frequently in Turkish narratives—makes its presence felt in an indirect manner, in keeping with this section.

5. The hero is also regarded as the son of a god.

Öcal Oğuz links this point to the concept of 'kut' among the Turks (Oğuz, 1998, p. 115). According to this interpretation, the fact that Köroğlu's father is the 'sultan of horses' and that this power is passed on to Köroğlu through blood ties reflects the tradition of Turkish rulers regarding themselves as a shadow of God and perpetuating this concept through their own bloodline. Furthermore, in line with the motif of foam in Yaşar Kemal's account of Köroğlu, the qualities of immortality, heroism and romantic love that Köroğlu acquires after drinking the foam portray the hero almost as a demigod, a characteristic that aligns with this point.

6. Attempts to kill him are usually made by the father

This point is consistent with father-son conflicts in Turkish narratives. In Köroğlu, however, it is reflected in the narrative through different variations. In Yaşar Kemal's account, Koca Yusuf does not directly attempt to kill his son. However, until Köroğlu drinks the foam, he is not loved by Koca Yusuf. The father constantly describes his son as downtrodden, weak and unworthy, and does not consider such a son befitting of himself; for this reason, he keeps his son at a distance and does not accept him until the son is left with no other recourse.

7. The hero is sent to a hidden place

This element is one of the narrative's key building blocks and the fundamental means by which Köroğlu acquires certain powers as a hero. After having his eyes gouged out, Koca Yusuf sends his son to 'Bingöller'—a paradise on earth—to find three bubbles. There, Köroğlu, exhausted from walking, drinks these bubbles one by one, transforming into a peerless hero and returning with the identity of a reborn hero.

8. He is raised by a family who adopted him in a distant land

This element is one of those not found in Turkish epics in terms of plot (Oğuz, 1998, p. 116). Accordingly, such a situation does not apply to Köroğlu in the work either. The only aspect that could be considered similar to this element is the fact that, before turning against him, the Lord of Bolu regarded Köroğlu as his own son and arranged a betrothal between him and Telli Nigâr; however, this does not constitute a situation involving a distant family. Such a scenario is found in Western narrative traditions.

9. We are told nothing about the hero's childhood

In Yaşar Kemal's narrative, very little information is provided regarding Köroğlu's birth and childhood. In fact, it is merely stated in passing that Koca Yusuf had a son. Once the child has grown a little, emphasis is placed on him being, in general terms, a timid, average child; yet these descriptions do not relate to his infancy or early childhood either.

10. When the hero reaches adulthood, he goes to the place where he is destined to become king

Köroğlu's journey to Çamlıbel after he has grown up and drunk the foam is entirely consistent with this point. Köroğlu, who first travels to Çamlıbel on a journey fraught with uncertainties (p. 55), will eventually take control of the area and become the ruler of these hills.

11. The hero triumphs over a king, a giant, a dragon or a ferocious beast

Köroğlu, too, achieved such a victory. As noted here, this victory was not against a supernatural creature, but against Arap Reyhan, a man described as possessing the strength of such creatures. Köroğlu's defeat of Arap Reyhan is now the first official proof of his status as a true hero.

12. He usually marries the princess, the daughter of his predecessor:

Köroğlu's marriage to Telli Nigâr is consistent with this point. Although he is not directly the successor to the Lord of Bolu, his defeat of the Lord and his ascension to the throne of Çamlıbel can be linked to this point.

13. He becomes a king

In Yaşar Kemal's narrative, Köroğlu's status as the sole ruler of Çamlıbel and his designation as the Sultan of Çamlıbel is consistent with this point. In this context, it also aligns with the example of a happy ending found at the conclusion of such narratives. By this stage, Köroğlu has defeated his enemies, seized leadership and power, and been reunited with the girl he loves.

In the 'Tale of Boğaç Han' from the Dede Korkut narratives, none of the clauses between 14 and 22 appear in the narrative (Oğuz, 1998, p. 116). The same applies to Yaşar Kemal's Köroğlu narrative.

Directly Similar Articles: 7, 10, 13

Indirectly Similar Articles: 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12,

Articles Not Found: 1, 3, 14–22

Out of a total of 22 items, three are directly similar and eight are indirectly similar, whilst no similarity was found for 11 items. Based on this finding, the narrative entitled ‘Köroğlu’s Emergence’ would, at best, have scored a total of 11 points under this framework.

According to Lord Raglan’s scoring system, the two heroes with the lowest scores, Elijah (Ilyas) and Sigurd (Siegfried), received nine points. Lord Raglan attributes the exceptionally low scores of these two traditional heroes to the incompleteness of the available texts. The fact that even the incomplete texts received higher scores demonstrates that this scoring system is not suitable for Turkish traditional heroes (Oğuz, 1998, p. 117). Öcal Oğuz’s observation regarding traditional texts also applies to Yaşar Kemal’s narrative of Köroğlu, which serves as an example of traditional texts being reworked by a modern artist. Consequently, it becomes clear once again that Lord Raglan’s hero archetype is not in harmony with Turkish narratives, and this criterion once more highlights the originality of the hero archetype in traditional Turkish narratives.

Conclusion

The Turkish epic tradition represents a significant field that has taken shape within the dynamic structure of oral culture and reflects the historical, cultural and mythological heritage of societies in the form of a multi-layered narrative. In this context, the Köroğlu Epic attracts attention not only for its widespread popularity and wealth of variants, but also for its ability to be reimagined across different periods and adapted to contemporary narratives. Indeed, the narrative ‘Köroğlu’s Emergence’, penned by Yaşar Kemal, serves as an important example of how traditional epic material can be reimagined through a modern literary interpretation.

In this study, the narrative in question has been evaluated within the framework of Lord Raglan’s traditional hero archetype; the findings reveal that Köroğlu conforms to this model only to a limited extent, and consequently, whilst some elements of the hero archetype find a direct counterpart in the narrative, others are reflected indirectly within the framework of elements specific to the Turkish narrative tradition. However, the fact that a significant portion of the model is absent from the narrative demonstrates that Western-centred hero archetypes cannot fully account for the structural characteristics of the Turkish epic tradition.

Elements such as rebirth, the transfer of sacred power (the concept of ‘kut’), the horse motif and the emphasis on collective identity, as seen in the Köroğlu narrative, indicate that Turkish epics have developed a distinct hero typology. Thus, we see that the hero is positioned not merely as an individual figure, but also as the bearer and representative of social values. Consequently, Köroğlu—in contrast to the individual-centred conception of the hero found in classical Western mythology—is directly linked to collective consciousness and cultural continuity.

According to the findings, much like the conclusion reached in Öcal Oğuz’s research, it has once again been established that treating traditional heroic archetypes as a universal criterion is problematic. In this context, the need to develop original theoretical approaches grounded in their own cultural context becomes evident when evaluating Turkish epics. In conclusion, this analysis, conducted through the lens of Yaşar Kemal’s narrative, brings to light both the transformation of traditional narratives within modern literature and the unique heroic structure of the Turkish epic tradition.

www.turkishstudies.net/language**Turkish Studies - Language and Literature**

eISSN: 2667-5641

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Yaşar Kemal'in Köroğlunun Meydana Çıkışı Anlatısının Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbına Göre İncelenmesi

Giriş

Geleneksel anlatı formlarının izleri, modern zaman anlatılarında sıklıkla görülen ve kullanılan bir malzemedir. Bu yansıma biçiminin temel mekanizması genel anlamda çağdaş anlatılar içine yerleştirilmiş metafor, imge ve alegorik çerçevelerde gerçekleşirken kişiler dünyası, olay örgüsü, zaman ve mekân gibi temel yapı unsurlarına da sirayet etmektedir. Türk Edebiyatında bu durumun en belirgin kullanım biçimlerini gerçekleştiren Yaşar Kemal, Köroğlu Destanı başta olmak üzere birçok geleneksel form ve folklor a ait izdüşümleri eserlerinde kullanır. Bu noktada özellikle destan ve halk hikâyeleri temel başat fanksiyon üstlenmektedir.

Türk boylarının ortak kültürel değerleri arasında yazılı ve sözlü gelenekteki anlatımlar ve bunlar arasında da en canlı ve renkli yaratımlar olan destan ve hikâyeler önemli bir yer tutar (Ekici, 2004, s. 9). Bu durum, Türk kültür tarihinin sözlü anlatı geleneği üzerinden şekillendiğini ve bu geleneğin kuşaktan kuşağa aktarılan bir kültürel bellek işlevi gördüğünü göstermektedir. Bu anlatımlar içerisinde destanların geniş bir kültürel karşılığa sahip olduğu görülmektedir. Destanlar hem mitolojik hem de efsanevi öğeleri bünyesinde taşır. Tamamen mitolojik öğelerin ağır bastığı destanlar olduğu gibi, efsanevi ve mitolojik öğelerin yan yana, iç içe bulunduğu destanlar da vardır. Oluşumu bakımından tabii-anonim ve ferdi-yazma olmak üzere iki tipinden söz edilerek İslam öncesi ve İslam sonrası şeklinde de tasnif edilebilir. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra destanları milli-İslami nitelikli ürünler haline gelmiştir (Erşahin, 2011, s. 102). Bu çerçevede destan olgusu, yalnızca edebî bir tür olarak değil, aynı zamanda toplumların tarihsel süreç içerisinde yaşadığı dönüşümlerin, inanç değişimlerinin ve kültürel etkileşimlerinin de bir yansıması olarak değerlendirilmelidir. Destanların bu çok katmanlı yapısı, onların hem tarihsel hem de mitolojik düzlemde okunabilmesini mümkün kılmaktadır. Nitekim destan (epos) bir boy, ulus (kavim) veya millet hayatında tam estetik hüviyet kazanmamış eser sayılan efsanelerden sonra nazım şeklinde ortaya çıkan en eski halk edebiyatı mahsullerinden biridir. Sözlü geleneğe bağlı bu anonim mahsuller zaman ve mekân içinde cemiyetin iradesini ellerinde tutan "kahraman- bilge" şahsiyetlerin menkabevi ve hakiki hayatları etrafında teşekkül etmiş uzun, didaktik hikâyelerdir (Elçin, 1998, s. 72). Bu tanım, destanların yalnızca bireysel kahramanlık hikâyeleri olmadığını, aynı zamanda toplumsal değerlerin, normların ve kolektif bilinç yapılarının aktarımında önemli bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle destanlar, sözlü kültürün en önemli taşıyıcı unsurlarından biri olarak kabul edilmekte ve yalnızca estetik bir ürün olmanın ötesinde, toplumların tarihsel deneyimlerini ve kolektif bilinç yapılarını sembolik bir anlatı formuna dönüştüren kültürel yapılar özellikleri sunmaktadır.

Destanların meydana gelebilmesi için milletin başından savaş, göç, kuraklık gibi önemli olayların geçmesi, milletlerin hayal gücünün destan yaratmaya elverişli olması gerekir. Destanlar halk gözü ile görülen, halk ruhu ile hissedilen, halk ruhu ile duyulan ve halk hayalinde anlaşılan tarihlerdir (Rayman, 2010, s. 92). Özellikleri itibarıyla destanlar, tarihsel gerçeklik ile mitolojik

anlatım arasında bir köprü işlevi görmekte; toplumların geçmiş deneyimlerini idealize edilmiş bir anlatı formuna dönüştürmektedir. Bu durum, destanların farklı coğrafyalarda ve farklı topluluklarda varyantlar halinde yaşamasını da açıklamaktadır. Tarihsel dönüşüm, Türk destan geleneğinin yalnızca içerik düzeyinde değil, aynı zamanda işlevsel ve coğrafi yayılım açısından da değiştiğini göstermektedir. Söz konusu değişim içerisinde Köroğlu Destanı, Türk sözlü kültürünün en yaygın ve en dikkat çekici örneklerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Türk dünyasında İslamiyet sonrası destanlar arasında en önemli örneklerinden biri Köroğlu'dur. Birçok varyantı ve versiyonu bulunan Köroğlu Destanı hemen hemen bütün Türk halklarının edebiyatında mevcuttur. Sözlü gelenekte, tam dört asırdan fazla bir süredir ifade edilen Köroğlu Destanı âşık edebiyatımızın da en değerli ve en önemli parçalarından biri olmuştur. Şimdiye kadar Köroğlu on üç halkın edebiyatında yazılı şekilde mevcuttur (Bayat, 2003, s. 7). Bu yaygınlık, Köroğlu Destanı'nın yalnızca yerel bir anlatı olmadığını, aksine geniş bir Türk coğrafyasında ortak bir kültürel kod olarak işlev gördüğünü göstermektedir. Bu durum, destanın farklı coğrafyalarda farklı anlatım biçimleri kazanmasına ve varyantlaşmasına da zemin hazırlamaktadır. Köroğlu Destanı'nın bu geniş coğrafyada farklı şekillerde yaşaması, onun sözlü kültür içindeki dinamik yapısını ortaya koymaktadır. Köroğlu anlatımları sabit bir yapı göstermemekte, sözlü geleneğin doğası gereği farklılıklar içermektedir. Köroğlu Destanı tek bir şekil ve konuda değil; zaman, yer, anlatıcı ve dinleyici unsurlarına bağlı olarak, her Türk boyuna ait geleneği kendine has özelliklerine göre hatta aynı gelenek içindeki alt grupların da kendilerine has özelliklerine göre anlatılmaktadır. Ancak temeldeki muhteva birliği bütün anlatımlarda gözlenebilir (Ekici, 2004, s. 14). Bu bağlamda Köroğlu'nun çeşitli varyantları, sözlü kültürün değişken, dinamik ve yeniden üretilebilir yapısını en belirgin şekilde yansıtan örneklerden biridir. Bununla birlikte Köroğlu'nun tarihsel kimliği meselesi, araştırmacılar arasında farklı yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Köroğlu'nun tarihsel kimliği araştırmacılarca temelde iki ana kaynağa dayandırılmaktadır. Birinci grup, Köroğlu Destanı'nın 16. Yüzyılda Anadolu, Azerbaycan ve Kafkasya bölgesinde Celalî isyanları sonucunda bir Celalî reisi etrafında teşekkül edip, sözlü gelenek temsilcileri vasıtasıyla değişerek geniş bir sahaya yayıldığını savunur. İkinci grup ise Anadolu sahasında karşımıza çıkan Köroğlu'nu doğu versiyonlarında belirtilen 16. Yüzyıl Celalî ayaklanmalarından çok daha önceleri yaşamış bir destan kahramanı, atadan-babadan bir beğ, bir han oğlu olarak kabul eder (Öncül, 2010, s. 126). Bu görüş ayrılığı, Köroğlu'nun hem tarihsel hem de mitolojik boyutları olan çok katmanlı bir anlatı kahramanı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla Köroğlu Destanı, hem tarihsel gerçekliklerle ilişkilendirilen hem de sözlü kültür tarafından yeniden üretilen bir anlatı sistemi olarak değerlendirilmektedir. Köroğlu Destanı'nın bilimsel olarak ele alınması ise modern halkbilimi çalışmalarının gelişimiyle birlikte sistematik bir nitelik kazanmıştır. Köroğlu Destanı ile ilgili ilk ciddi inceleme çalışmasını 1931 yılında M. Fuat Köprülü'nün danışmanlığında Pertev Naili Boratav bitirme tezi (Boratav, 1931) olarak hazırladığı "Köroğlu Destanı" ile yapmıştır (Gaffaroğlu, 2007, s. 2). Bu çalışma destanın akademik anlamda ele alınmasına öncülük etmiş ve halkbilimi araştırmalarında önemli bir dönüm noktası olmuştur. Bu tarihten itibaren Köroğlu Destanı farklı disiplinler tarafından ele alınmış; edebiyat, tarih, sosyoloji ve folklor alanlarında çeşitli yönleriyle araştırılmıştır. Çalışmada da Köroğlu'nun Yaşar Kemal tarafından kaleme alınmış "Köroğlunun Meydana Çıkışı" eserindeki özellikleri Lord Raglan'ın geleneksel kahraman kalıbı bağlamında değerlendirilişi söz konusu olacaktır.

Köroğlu anlatılarının yansımaları şüphesiz ki çağdaş anlatılarda da varlık bulmuştur. Özellikle folklordan beslenerek vücut bulan çağdaş kurgusal anlatılarda sürekli olarak geleneksel anlatı formlarının yoğun izlerini barındıran Köroğlu Destanına ait motif ve izdüşümler anlatıya edebi çerçevede geniş bir yelpaze katan farklı malzemelerdir. Bu noktada ön plana çıkan yazarların başında folklordan yoğun olarak destek alan Yaşar Kemal'in geldiği söylenebilir. Özellikle İnce Memed serisinde Köroğlu'nun yoğun yansımalarıyla okuru karşılaştıran Yaşar Kemal, kaleme aldığı üç Anadolu Efsanesi (Kemal, 2024) adlı kitabında Köroğlu, Alageyik ve Karacaoğlan anlatılarının modern zamanda kaleme alınmasına dair önemli bir yapıt oluşturmuştur. Kitabın Köroğlu kısmında kahramanın ortaya çıkış sürecini ele alan sanatçı, bu bağlamda Köroğlu'nu üç köpük motifi

üzerinden yoğurarak modern zamanlardan, geleneksel anlatı zamanlarına ışık tutar. Yaşar Kemal'in kaleme aldığı Köroğlu anlatısının, Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ölçeği doğrultusunda değerlendirilişi ise Türk folklorunun modern sanatçılar tarafından ele alınış biçiminin bağlandığı kahraman prototipinin işleniş şekli açısından önem taşır.

Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ülkemizde ilk kez Özkul Çobanoğlu tarafından Oğuz Kağan ile Er Töştük destanlarına uygulanmıştır. Sonrasında bu konu Türkiye'de gündeme gelmeye başlar. Yöntem Öcal Oğuz tarafından Dede Korkut'un Boğaç ile Basat anlatılarına uygulanmıştır. İsmet Çetin tarafından Oğuz Kağan, Manas, Edige Batır, Koblandı Batır, Er Sayın, Çora Batır, Alıp Manaş, Köroğlu gibi Türk destan kahramanlarının bulunduğu on dört destanda kahramanların doğumları ve aileleri üzerine uygulanmış ve yeni bir Geleneksel Türk Kahraman Kalıbı teklifi ile karşı karşıya getirmiştir. Yöntem daha sonra Nerin Köse tarafından Kurmanbek ve Kurbanbek destanlarına Kococaş Destanı'na ve toplam yirmi halk hikâyesi üzerinde gerçekleştirdiği Türk halk hikâyelerine uygulanmıştır. Mahfuz Zariç tarafından önce Kirdeci Ali Kesikbaş Destanı'na diğer bir çalışmada ise Ağrıdaki Efsanesi romanına uygulanmıştır. Ayrıca Mehmet Yılmaz, Battalname, Sasonlu Tavit ve Digenis Akritas destanlarını Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbına göre değerlendirmiştir (Bars, 2014, s. 122). 2014 yılında ise yöntem Mehmet Emin Bars tarafından Pergen Destan'ına uygulanmıştır.

Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı

1- Kahramanın annesi soylu bakiredir. 2- Babası kraldır 3- Baba çoğunlukla kahramanın annesinin yakın akrabasıdır. 4- Kahramanın anne rahmine düşüşü olağan dışıdır 5- Aynı zamanda bir tanrının oğlu olarak kabul edilir. 6- Çoğunlukla baba tarafından, onu öldürme girişiminde bulunulur. 7- Kahraman gizli bir yere gönderilir. 8- Uzak bir ülkede evlât edinen bir aile tarafından büyütülür. 9- Kahramanın çocukluğu hakkında bize hiçbir şey anlatılmaz. 10- Kahraman yetişkinlik çağındayken, gelecekte kral olacağı yere gider. 11- Kahraman; kral, dev, ejderha veya vahşi bir hayvana karşı kazandığı zaferden sonra, 12- Çoğunlukla sefehinin kızı olan bir prensesle evlenir. 13- Kral olur. 14- Bir süre bir hadise olmaksızın ülkeyi yönetir. 15- Kanunlar yazar. 16- Daha sonra kahraman tanrıların veya halkın sevgisini kaybeder. 17- Tahttan ve şehirden uzaklaştırılır. 18- Kahraman, esrarengiz bir şekilde ölümle tanışır. 19- Çoğunlukla bir tepede ölür. 20- Çocukları varsa hiçbirisi, onun yerine tahta geçemez. 21- Kahramanın vücudu gömülmez, fakat buna rağmen 22- Kahramanın gömülü olduğu kabul edilen bir veya daha çok mezarı vardır (Raglan, 1998, s. 126).

Köroğlunun Meydana Çıkışı Hakkında

Yaşar kemal anlatısına başlamadan önce Köroğlu hikâyeleri anlatan bütün ustalara selam gönderir ve bir rivayet olduğunu belirterek anlatısına başlar. Bu noktada yazar öncelikle geleneksel anlatı formlarını bir pstmodern teknik olan üstkurmaca ile birleştirerek okurun ilgisini uyandırır.

Genç ve yakışıklı Bolu Beyi öylesine kahraman bir beydirki padişah bile onun ün ve şanını çekememektedir. Bu nedenle padişahla arası bozuktur. Dünyaca ünlü atlarının yetiştiricisi ise Koca Yusuf'tur ve o da Bolu Beyi kadar ünlüdür. Koca Yusuf burada biri de Kırat olan üç güzel at yetiştirmiştir. Bolu Beyi, padişahla arasını düzeltmek için ona güzel bir at hediye etmeye karar verince Koca Yusuf o dönem henüz sıksa ve çelimsiz olan bu üç güzel tayı gösterir ve Bolu Beyi'nin bunları beğenmemesi onların arasını bozar. İyice zalimleşen Koca Yusuf'un gözlerine mil çekilir. Tekrar iyileşmek ve intikamını almak için korkak oğlu Ruşen Ali'yi üç köüklerin bulunduğu diyara gönderir. Fakat köpükleri alan Ruşen Ali yolda dayanamaz ve bu köpükleri içerek onların âşıklık, kahramanlık ve ölümsüzlük özelliklerini alır. Bu noktadan itibaren Köroğlu'nun Kırat'ı da alarak kahramanlaşması ve Bolu Beyi'nin kız kardeşi Telli Nigar'ı kendine yar etmesiyle anlatı devam eder ve onların düğünleriyle birlikte sonlanır.

Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı Ve Yaşar Kemal'in Köroğlunun Meydana Çıkışı Adlı Anlatısı

1. Kahramanın annesi soylu bir bakiredir.

Yaşar Kemal anlatısında Köroğlu'nun annesinin soylu bir bakire olduğuna dair kesin bir bilgi yoktur.

2. Babası bir kraldır

Lord Raglan'ın kalıbında kahramanın babasının “kral” olması meselesi Yaşar Kemal'in Köroğlu anlatısında Türk anlatılarına dönük bir sembolizmle birlikte kurgulanmıştır. Nitekim Köroğlu'nun babası Koca Yusuf anlatıda “atların padişahı” (s. 10) olarak nitelendirilir. Bu durum kahraman Köroğlu'na bir soyluluk katmakla birlikte anlatıda en büyük yardımcı kahraman olan atlar ile Köroğlu arasındaki bağları da güçlendirici bir nitelik taşır.

3. Baba çoğunlukla kahramanın annesinin yakın bir akrabasıdır

Anlatıda bu durumla alakalı olarak herhangi bir belirtimde bulunulmamıştır. Bu durum anlatının Türk formlarıyla uyum içerir “Türklerdeki yakın akraba ile evlenmeme, yedi göbek takip etme gibi bir geleneğin mevcudiyeti” (Oğuz, 1998, s. 115) gibi bir durumun söz konusu olması anlatı yapısı ile uyum taşır.

4. Kahramanın anne rahmine düşüş şartları olağan dışıdır

Köroğlu anlatılarının birçok varyantında Köroğlu'nun anne karnına düşmesi bu maddede olduğu gibi olağanüstü unsurlara sahiptir. Yaşar Kemal'in Köroğlu anlatısında ise bu durum yeterince belirginlik taşımaz ve Koca Yusuf'un evlenmesinin bir yıl ardından Köroğlu'nun doğduğuna dair bilgi kısaca verilir (s. 17). Fakat bu durumla alakalı ilginç bir yansıtım yeniden doğuş imgesi altında gerçekleşir. Nitekim eser; “Çamlıbelde anasından yeniden doğuyordu” (s. 57) ifadesiyle Köroğlu'nun olağanüstülüklerle bezenmiş olan yeni ve ikinci bir doğuşunu vurgular. Bu noktada Türk anlatılarında oldukça fazla kullanılan yeniden doğuş teması bu maddeye uygun bir şekilde dolaylı yollarla varlık gösterir.

5. Kahraman aynı zamanda bir Tanrı'nın oğlu olarak kabul edilir.

Öcal Oğuz bu maddeyi Türklerdeki kut anlayışı ile bağdaştırmaktadır (Oğuz, 1998, s. 115). Bu anlayışa göre Köroğlu'nun babasının atların padişahı olması ve bu gücün kan bağıyla Köroğlu'na geçmesi Türk hükümdarlarının kendini Tanrının bir gölgesi olarak kabul edip bu anlayışı kendi kanlarıyla devam ettirme geleneğini yansıtır. Ek olarak Yaşar Kemal'in Köroğlu anlatısındaki köpük motifi doğrultusunda Köroğlu'nun köpükleri içtikten sonra sahip olduğu ölümsüzlük, kahramanlık ve âşıklık özellikleri kahramanı adeta bir yarı Tanrı gibi göstermekte olup bu madde ile uyuşmasını sağlayan bir özellik içerir.

6. Çoğunlukla baba tarafından onu öldürme girişiminde bulunulur

Bu madde Türk anlatılarındaki baba-oğul çatışmalarıyla uyumludur. Köroğlu'nda ise anlatıya farklı izdüşümlerle yansır. Yaşar Kemal'in anlatısında Koca Yusuf doğrudan oğlunu öldürme girişiminde bulunmaz. Fakat köroğlu köpükleri içinceye kadar da Koca Yusuf tarafından sevilmez. Baba, oğlunu sürekli olarak ezik, güçsüz ve vasıfsız olarak niteleyip kendine böyle bir oğlu yakıştırmaz bu nedenle de oğlunu çaresiz kalıncaya dek kendinden uzak tutup benimsemez.

7. Kahraman gizli bir yere gönderilir

Bu madde anlatının kilit yapıtaşlarından biridir ve Köroğlu'nun kahraman olarak belirli güçler kazanmasının temel yoludur. Koca Yusuf, gözleri kör edilmesinin ardından oğlunu üç köpüğü bulması için dünyanın cenneti olan “Bingöller”e gönderir. Burada yürümekten halsiz düşen Köroğlu

sırayla bu köpükleri içerek eşsiz bir kahramana dönüşür ve yeniden doğan bir kahraman kimliğiyle geri döner.

8. Uzak bir ülkede evlât edinen bir aile tarafından büyütülür

Bu madde kurgu bakımından Türk destanlarında yer almayan maddelerden biridir (Oğuz, 1998, s.116). Bu doğrultuda Köroğlu için de eserde böyle bir durum geçerli olmamıştır. Bu maddeye yakın olarak değerlendirilebilecek tek husus Koca Yusuf ile kötü olmadan önce Bolu Beyi'nin Köroğlu'nu da kendi evladı olarak görüp Telli Nigâr ile beşik kertmesi yapmasıdır fakat uzak bir aile durumu söz konusu değildir. Bu durum Batı anlatı geleneklerinde mevcuttur.

9. Kahramanın çocukluğu hakkında bize hiçbir şey anlatılmaz

Yaşar Kemal anlatısında Köroğlu'nun doğumu ve çocukluk çağına dair pek bir bilgi verilmez. Hatta yüzeysel olarak Koca Yusuf'un bir oğlu oldu denir. Çocuk biraz büyüdükten sonra ise genel anlamda korkak, vasat bir çocuk olduğuna dair vurgular yapılır fakat bunlar da yine bebeklik ve ilk çocukluk dönemiyle ilgili değildir.

10. Kahraman yetişkinlik çağındayken, gelecekte kral olacağı yere gider

Köroğlu'nun büyüüp köpükleri içmesinin ardından Çamlıbel'e gitmesi tam olarak bu madde ile uyumludur. Çamlıbel'e ilk olarak bilmezliklerle dolu bir yolculukla giden Köroğlu (s. 55) zamanla burayı ele geçirerek bu tepelerin hükümdarı olacaktır.

11. Kahraman; kral, dev, ejderha veya vahşi bir hayvana karşı zafer kazanır

Köroğlu için de böyle bir zafer söz konusu olmuştur. Bu zafer burada belirtildiği gibi bir olağanüstü yaratık karşısında değil yaratıkların gücü ile tasvir edilen bir insan olan Arap Reyhan karşısındadır. Köroğlu'nun Arap Reyhan'ı mağlup etmesi artık onun gerçek bir kahraman oluşunun ilk resmi kanıtıdır.

12. Çoğunlukla kendisinin selefının kızı prensesle evlenir:

Köroğlu'nun Telli Nigâr ile evlenmesi bu madde ile bağdaşabilir. Direkt olarak Bolu Beyi'nin halefi olmasa da Beyi mağlup edip Çamlıbel'e padişah olması bu maddeyle ilişkilendirilebilir.

13. Kral olur

Yaşar Kemal'in anlatısında Köroğlu'nun Çamlıbel'in tek Hâkimi olup Çamlıbel Padişahı olarak nitelendirilmesi bu madde ile uyum taşımaktadır. Bu bağlam anlatıların nihayetindeki mutlu son örneği ile de bağdaşır. Köroğlu geldiği noktada düşmanlarını mağlup etmiş, liderliği ve iktidarı eline alıp sevdiği kız ile de kavuşmuştur.

Dede Korkut anlatılarından Boğaç Han Hikâyesinde 14 ile 22. Maddeler arasında hiçbir anlatıda bulunmaz (Oğuz, 1998, s. 116). Aynı durum Yaşar Kemal'in Köroğlu anlatısı için de geçerlidir.

Doğrudan Benzer Maddeler: 7, 10, 13

Dolaylı Benzer Maddeler: 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12,

Bulunmayan Maddeler: 1, 3, 14-22

Toplamda 22 maddeden üçü doğrudan, 8'i ise dolaylı yollardan benzemekte olup 11 maddeye dair herhangi bir benzerlik bulunmamaktadır. Bu saptamaya göre; Köroğlu'nun Meydana Çıkışı adlı anlatı bu kalıptan toplamda en iyi ihtimalle 11 puan almış olur.

Lord Raglan'ın puanlama sistemine göre en az puan alan iki kahraman olan Elijah (İlyas) ve Sigurd (Siegfried) dokuz puan almıştır. Lord Raglan bu iki geleneksel kahramanın puanlarının bu

derece düşük oluşunu, eldeki metinlerin eksik oluşuyla açıklar. Eksik metinlerin dahi puanlarının daha yüksek oluşu, bu puanlama sisteminin Türk geleneksel kahramanı için uygun olmadığını göstermektedir (Oğuz, 1998, s. 117). Öcal Oğuz'un geleneksel metinlere karşı yaptığı bu tespit geleneksel metinlerin modern sanatçı kaleminden yeniden yoğruluşu bağlamında bir örnek olan Yaşar Kemal'in Köroğlu anlatısı için de geçerlidir. Dolayısıyla bu noktada bir kez daha Lord Raglan'ın kahraman kalıbının Türk anlatılarıyla uyum içinde olmadığı ortaya çıkar ve bu ölçüt bir kez daha Geleneksel Türk anlatılarında kahraman kalıbının özgünlüğünü ortaya koyar.

Sonuç

Türk destan geleneği, sözlü kültürün dinamik yapısı içerisinde şekillenen ve toplumların tarihsel, kültürel ve mitolojik birikimini çok katmanlı bir anlatı formunda yansıtan önemli bir alanı temsil etmektedir. Bu bağlamda Köroğlu Destanı, yalnızca yaygınlığı ve varyant zenginliğiyle değil, aynı zamanda farklı dönemlerde yeniden üretilerek çağdaş anlatılara taşınabilme gücüyle de dikkat çekmektedir. Nitekim Yaşar Kemal'in kaleme aldığı "Köroğlu'nun Meydana Çıkışı" anlatısı, geleneksel bir destan malzemesinin modern edebî yorumla nasıl yeniden kurgulanabileceğini göstermesi bakımından önemli bir örnek teşkil etmektedir.

Bu çalışmada söz konusu anlatı, Lord Raglan'ın geleneksel kahraman kalıbı çerçevesinde değerlendirilmiş; elde edilen bulgular, Köroğlu'nun bu modele sınırlı ölçüde uyum sağladığını ortaya koymuş ve netice olarak kahraman kalıbına ait maddelerden bazıları anlatıda doğrudan karşılık bulurken, bazı maddeler ise Türk anlatı geleneğine özgü unsurlar çerçevesinde dolaylı olarak yansıtılmıştır. Bununla birlikte modelin önemli bir kısmının anlatıda yer almaması bize Batı merkezli kahraman kalıplarının Türk destan geleneğinin yapısal özelliklerini tamamen karşılayamadığını göstermektedir.

Köroğlu anlatısında görülen yeniden doğuş, kutsal güç aktarımı (kut anlayışı), at motifi ve kolektif kimlik vurgusu gibi hususlar Türk destanlarının kendine has bir kahraman tipolojisi geliştirdiğinin göstergesidir. Böylelikle kahramanın sadece bireysel bir figür olarak değil, aynı zamanda toplumsal değerlerin taşıyıcısı ve temsilcisi olarak konumlandırıldığını görürüz. Dolayısıyla Köroğlu, klasik Batı mitolojisindeki birey merkezli kahraman anlayışından da farklı olarak, kolektif bilinç ve kültürel süreklilikle doğrudan ilişkilidir.

Elde edilen sonuçlara göre. Öcal Oğuz'un araştırmasında da çıkan sonuca benzer bir şekilde, geleneksel kahraman kalıplarının evrensel bir ölçüt olarak kabul edilmesinin problemli olduğu bir kez daha saptanmıştır. Bu bağlamda Türk destanlarının değerlendirilmesinde, kendi kültürel bağlamını esas alan özgün kuramsal yaklaşımların geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak, Yaşar Kemal'in anlatısı üzerinden yapılan bu inceleme, hem geleneksel anlatıların modern edebiyattaki dönüşümünü hem de Türk destan geleneğinin özgün kahraman yapısını görünür kılmaktadır.

References

- Bars, M. E. (2014). Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Kartıga Pergen Destanı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, (2), 109-122.
- Bayat, F. (2003). *Köroğlu: Şamandan âşığa, alpten erene*. Akçağ Yayınları.
- Boratav, P. N. (1931). *Köroğlu destanı [Bitirme tezi]*. Danışman: M. F. Köprülü.
- Ekici, M. (2004). *Türk dünyasında Köroğlu*. Akçağ Yayınları.
- Elçin, Ş. (1998). *Halk edebiyatına giriş*. Akçağ Yayınları.
- Erşahin, İ. (2011). *Halk kültürü ve edebiyatı sözlüğü*. Ötüken Neşriyat.
- Gaffaroğlu, S. C. (2007). *Tematik ilişkiler bağlamında Köroğlu destanı ve Köroğlu oyunu* [Yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kemal, Y. (2024). *Üç Anadolu efsanesi – Köroğlu, Karacaoğlu, Alageyik*. Yapı Kredi Yayınları.
- Raglan, L. (1998). *Geleneksel kahraman*. (Çev. M. Ekici). Milli Folklor, 5(10), 126-138.
- Rayman, H. (2010). *Halk edebiyatı anlatı türleri*. Gazi Kitabevi.
- Oğuz, M. Ö. (1998). Lord Raglan'ın geleneksel kahraman kalıbı ve Boğaç Han. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 46(1), 113-118. <https://izlik.org/JA66AU57LL>
- Öncül, K. (2010). *Eski Türk kültürü ve halk edebiyatı ürünlerinde başkaldırı kavramı*. Manas Yayınları.

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

We declare that this article is an original work and was prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The article has not been published elsewhere and is not currently under review by another journal.

All sources used in the study have been cited in accordance with academic standards. We declare that the study does not contain plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data, and that the research findings have been presented in accordance with the principles of scientific integrity.

Author Contributions

We designed, conducted, and analyzed the study and prepared the report for this article. We have reviewed and approved the final version of the article and agreed to its publication.

Conflict of Interest

We declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by us. Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with us.

Copyright and Permissions

We confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

We confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan ederiz. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan ederiz.

Yazar Katkısı

Çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin raporlama aşamasını birlikte yürüttük. Makalenin son hâlini okuyup onayladık ve yayımlanmasını kabul ettik.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan ederiz.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmıştır. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri tarafımızdan dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk bize aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan ederiz.

Yazar Onayı

Makalenin son hâlini okuduk, onayladık ve yayımlanmasını kabul ettiğimizi beyan ederiz.

Authors' Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

First author / 1. Yazar %50,

Second author / 2. Yazar %50.